

Odborný komentář k interaktivní mapě s odborným obsahem

Tamara NOVÁKOVÁ a kol. (Kateřina BROŽOVÁ, Daniela COGANOVÁ, Olga HÁJKOVÁ, Petra HOFFMANNOVÁ, Jiří LOUDA, Jiří NEMEŠKAL, Jan PANUŠ, Jan SLAVÍČEK, Michal ŠUNKA, Pavel ZAHRADNÍK). *Obyvatelstvo, obce a správní systém Krkonoš ve 20. století* (na přiloženém disku pod složkou Nmap1).¹

1910, sčítání lidu, Rakousko-uherská monarchie

územně-správní struktura

V tomto časové řezu zachycuje vrstva **osm** soudních okresů ve **třech** okresech správních: soudní okres Maršov, Žacléř a Trutnov v okrese Trutnov, soudní okres Hostinné a Vrchlabí v okrese Vrchlabí a soudní okres Jilemnice, Vysoké nad Jizerou a Rokytnice nad Jizerou v okrese Jilemnice.

soudní okres	Maršov	Žacléř	Trutnov	Hostinné	Vrchlabí	Jilemnice	Vysoké nad Jizerou	Rokytnice nad Jizerou	území celkem
přítomné obyvatelstvo	9918	10700	47851	20310	25240	26570	12892	9742	163223
česká obcovací řeč	21	516	1653	408	1147	25262	12225	756	41988
německá obcovací řeč	9823	9930	45741	19784	23491	1280	642	8926	119617
% německé obcovací řeči vůči obyvatelstvu	99,04%	92,80%	95,59%	97,41%	93,07%	4,82%	4,98%	91,62%	
domy	1745	1203	5378	2920	2965	3689	2128	1730	5378
obce	20	9	33	17	18	24	16	3	140

národnostní trendy

celé sledované území: 25,72% české obcovací řeči a 73,28% německé obcovací řeči

soudní okresy (řazeno dle hodnoty vzestupně/sestupně)

s největším počtem obyvatel: Trutnov, Jilemnice, Vrchlabí, Hostinné

s nejmenším počtem obyvatel (9 000–12 000): Rokytnice nad Jizerou, Maršov, Žacléř, Vysoké nad Jizerou

s převažující obcovací řečí německou: Maršov, Hostinné, Trutnov, Vrchlabí, Žacléř, Rokytnice nad Jizerou
jazykově smíšené (je-li poměr alespoň 79 % : 21 % toho či onoho jazyka): žádný

s převažující obcovací řečí českou: Jilemnice, Vysoké nad Jizerou

s nejmenším počtem obcí: Trutnov, Jilemnice, Maršov

s největším počtem obcí: Rokytnice nad Jizerou, Žacléř, Vysoké nad Jizerou

¹ Mapa vznikla na pracovištích Historického Akademie věd České republiky v Praze, v.v.i. a Univerzity Karlovy, Matematicko-fyzikální fakulty v rámci programu na podporu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI II) Ministerstva kultury České republiky, projektu č. DG20P02OVV010 „Prameny Krkonoš. Vývoj systému evidence, zpracování a prezentace pramenů k historii a kultuře Krkonoš a jeho využití ve výzkumu a edukaci“.

srovnání s předchozí časovou vrstvou

První sledovaná vrstva, výchozí stav.

základní zdroje

Spezialortsrepertorium der österreichischen Länder: bearbeitet auf Grund der Ergebnisse der Volkszählung vom 31. Dezember 1910, herausgegeben von der K. K. statistischen Zentralcomission, sv. IX Böhmen (Spezialortsrepertorium von Böhmen). Wien: K.k. Hof - und Staatsdruckerei, 1915. 592 str.

Seznam míst v království Českém: Sestaven na základě úředních dat k rozkazu c. k. Místodržitelství. Praha: Místodržitelská tiskárna, 1913. 882 str.

1921, sčítání lidu, Československá republika

územně-správní struktura

V tomto časové řezu zachycuje vrstva **osm** soudních okresů ve **třech** okresech správních: soudní okres Maršov, Žaclěř a Trutnov v okrese Trutnov, soudní okres Hostinné a Vrchlabí v okrese Vrchlabí a soudní okres Jilemnice, Vysoké nad Jizerou a Rokytnice nad Jizerou v okrese Jilemnice.

soudní okres	Maršov	Žaclěř	Trutnov	Hostinné	Vrchlabí	Jilemnice	Vysoké nad Jizerou	Rokytnice nad Jizerou	území celkem
přítomné obyvatelstvo	9073	9953	42464	18695	22656	23625	10970	8060	145496
československá národnost	165	1107	3925	1280	2160	22438	10458	974	42507
německá národnost	8802	8678	37926	17197	20074	1141	487	7023	101328
% Němců vůči počtu obyvatel	97,01%	87,19%	89,31%	91,99%	88,60%	4,83%	4,44%	87,13%	
domy	1748	1203	5457	2884	3062	3758	2140	1719	5457
obce	20	9	33	17	18	24	16	3	140

národnostní trendy

celé sledované území: 29,22 % československé národnosti, 69,64 % německé národnosti

soudní okresy (řazeno dle hodnoty vzestupně/sestupně)

s největším počtem obyvatel: Trutnov, Jilemnice, Vrchlabí, Hostinné

s nejmenším počtem obyvatel (9 000–11 000): Rokytnice nad Jizerou, Maršov, Žaclěř, Vysoké nad Jizerou

s převažující národností německou: Maršov, Hostinné, Trutnov, Vrchlabí, Žaclěř, Rokytnice nad Jizerou

jazykově smíšené (je-li poměr alespoň 79 % : 21 % toho či onoho jazyka): žádný

s převažující národností československou: Jilemnice, Vysoké nad Jizerou

s nejmenším počtem obcí: Rokytnice nad Jizerou, Žaclěř, Vysoké nad Jizerou

s největším počtem obcí: Trutnov, Jilemnice, Maršov

srovnání s předchozí časovou vrstvou

Procentuálně přibylo obyvatel československé národnosti vůči roku 1910 (změna metodiky obcovací řeč vs. národnost, vznik Československé republiky – čeští úředníci přicházejí cíleně do pohraničí). Došlo k poklesu obyvatel vůči roku 1910.

základní zdroje

Statistický lexikon obcí v republice Československé: úřední seznam míst podle zákona ze dne 14. dubna 1920 čís. 266 Sb. zák. a nař., vydán Ministerstvem vnitra a Státním úřadem statistickým na základě sčítání lidu z 15. února 1921, sv. I Čechy. Praha – Brno 1923. 596 str.

1930, sčítání lidu, Československá republika

územně-správní struktura

V tomto časové řezu zachycuje vrstva **osm** soudních okresů ve **třech** okresech správních: soudní okres Maršov, Žacléř a Trutnov v okrese Trutnov, soudní okres Hostinné a Vrchlabí v okrese Vrchlabí a soudní okres Jilemnice, Vysoké nad Jizerou a Rokytnice nad Jizerou v okrese Jilemnice. Obec Rýchory byla přearazena ze soudního okresu Maršov do soudního okresu Žacléř.

Obec Rýchory byla vyčleněna ze soudního okresu Maršov a začleněna do soudního okresu Žacléř.

soudní okres	Maršov	Žacléř	Trutnov	Hostinné	Vrchlabí	Jilemnice	Vysoké nad Jizerou	Rokytnice nad Jizerou	území celkem
přítomné obyvatelstvo	9330	10001	44378	18940	23443	23054	10572	8067	147785
československá národnost	326	1122	5642	1589	2714	21783	10010	1404	44590
německá národnost	8886	8723	38103	17116	20975	1201	519	6584	102107
% Němců vůči počtu obyvatel	95,24%	87,22%	85,86%	90,37%	89,47%	5,21%	4,91%	81,62%	
domy	1813	1382	6114	3154	3396	4043	2193	1738	6114
obce	19	10	32	17	18	24	15	3	138

národnostní trendy

celé sledované území: 30,17 % československé národnosti, 69,09 % německé národnosti

soudní okresy (řazeno dle hodnoty vzestupně/sestupně)

s největším počtem obyvatel: Trutnov, Vrchlabí, Jilemnice, Hostinné

s nejmenším počtem obyvatel (9 000–11 000): Rokytnice nad Jizerou, Maršov, Žacléř, Vysoké nad Jizerou

s převažující národností německou: Maršov, Hostinné, Vrchlabí, Žacléř, Trutnov, Rokytnice nad Jizerou

jazykově smíšené (je-li poměr alespoň 79 % : 21 % toho či onoho jazyka): žádný

s převažující národností československou: Jilemnice, Vysoké nad Jizerou

s nejmenším počtem obcí: Rokytnice nad Jizerou, Žacléř, Vysoké nad Jizerou

s největším počtem obcí: Trutnov, Jilemnice, Maršov

srovnání s předchozí časovou vrstvou

Procentuálně přibýlo obyvatel československé národnosti vůči roku 1921 (čeští úředníci přicházejí cíleně do pohraničí, národnost se ještě výrazněji politizuje). Vůči roku 1921 se počet obyvatel sledovaného území mírně zvýšil.

základní zdroje

Statistický lexikon obcí v zemi Československé: úřední seznam míst podle zákona ze dne 14. dubna 1920, čís. 266 Sb. zák. a nař. vydán Ministerstvem vnitra a Státním úřadem statistickým na základě výsledků sčítání lidu z 1. prosince 1930, sv. 1 Země Česká., Praha: Orbis, 1934. 613 str.

1939, sčítání lidu, Německá říše // 1939, Seznam obcí, Česko-Slovensko (po 15. 3. 1939 Protektorát Čechy a Morava)

územně-správní struktura

V tomto časovém řezu je situace komplikovanější. Část území se stala po 10. říjnu 1938 součástí Německé říše, konkrétně nově vzniklé Říšské župy Sudety, část území zůstala v Československu, později v Česko-Slovensku, resp. po 15. březnu 1939 v Protektorátu Čechy a Morava.

Německá říše, Říšská župa Sudety:

Celé soudní okresy Maršov, Žaclěř, Trutnov se staly součástí nově vzniklého říšského venkovského okresu Trutnov.

Celé soudní okresy Vrchlabí a Hostinné se staly součástí nově vzniklého říšského venkovského okresu Vrchlabí.

Soudní okres Rokytnice nad Jizerou se celý ocitl v Říšské župě Sudety, ale část území soudního okresu se stala součástí venkovského okresu Vrchlabí a část Jablonce nad Nisou.

Mezi Říší a Česko-Slovenskem (po 15. 3. 1939 Protektorátem Čechy a Morava)

Soudní okres Jilemnice byl roztržen mezi dva státy, část území zůstala v Česko-Slovensku, resp. po 15. 3. 1939 Protektorátu Čechy a Morava v nově zformulovaném okrese Jilemnice a část byla přičleněna k Německé říši, konkrétně k venkovskému okresu Vrchlabí.

Soudní okres Vysoké nad Jizerou byl stejně jako Jilemnice roztržen mezi dva státy, část území zůstala v Česko-Slovensku, resp. po 15. 3. 1939 v nově zformulovaném okrese Jilemnice a část byla přičleněna k Německé říši, území se stalo součástí dvou venkovských okresů, Vrchlabí a Jablonce nad Nisou.

bývalý soudní okres	Maršov	Žaclěř	Trutnov	Hostinné	Vrchlabí	Jilemnice	Vysoké nad Jizerou	Rokytnice nad Jizerou	území celkem
Německá říše venkovský okres 17.5. 1939	Trutnov	Trutnov	Trutnov	Vrchlabí	Vrchlabí	Vrchlabí	Vrchlabí / Jablonec nad Nisou	Vrchlabí / Jablonec nad Nisou	
Protektorát ČaM politický okres 25. 1. 1939						Jilemnice	Jilemnice		
přítomné obyvatelstvo	8989	9049	41716	18595	20645	22117	9721	7160	137992
český mateřský jazyk									
německý mateřský jazyk									
% Němců vůči počtu obyvatel									
domy									
obce	19	10	33	17	16	24	15	3	137

národnostní trendy

Nebyl nalezen centrální zdroj, který by umožnil získat národnostní data.

V bývalém soudním okrese Maršov (Německá říše, sčítání lidu 1939) byla provedena dílčí sonda v několika obcích, která je zobrazena na mapě. Na území Německé říše byla mapovaná národnost a mateřský jazyk. Ze sondy vyplývá, že si obyvatelé českého původu vybírali německou národnost ale český mateřský jazyk. Na území Česko-Slovenska, resp. později Protektorátu Čechy a Morava žádné sčítání lidu neproběhlo.

soudní okresy (řazeno dle hodnoty vzestupně/sestupně)

s největším počtem obyvatel: Trutnov, Jilemnice, Vrchlabí, Hostinné

s nejmenším počtem obyvatel (7 000–10 000): Rokytnice nad Jizerou, Maršov, Žacléř, Vysoké nad Jizerou

s nejmenším počtem obcí: Rokytnice nad Jizerou, Žacléř, Vysoké nad Jizerou

s největším počtem obcí: Trutnov, Jilemnice, Maršov

srovnání s předchozí časovou vrstvou

Na sledovaném území došlo k poklesu obyvatel, což mohlo souviset s následky velké hospodářské krize a jí způsobenými přesuny obyvatelstva.

Celé sledované území se ocitlo na území dvou států a bylo přetáté nově vytvořenou státní hranicí.

základní zdroje

Die Gemeinden des Reichsgaues Sudetenland: ausführliche amtliche Ergebnisse der Volks-, Berufs-, und Betriebszählung vom 17. Mail 1939 für jede einzelne Gemeinde. Nach dem Gebietsstand vom Juli 1941, Herausgeber: Der Reichsstatthalter im Sudetengau. Warnsdorf: Verlag Ed. Strache 1941. 80 str.

Amtliches deutsches Ortsbuch: für das Protektorat Böhmen und Mähren, herausgegeben vom Reichsprotektor in Böhmen und Mähren, 2, vyd.. Praha, 1940. 434 str.

Národní archiv v Praze, fond Sčítání obyvatelstva v roce 1939, sčítací operáty pro obce Horní Albeřice, Dolní Albeřice, Dolní Lysečiny, Horní Lysečiny, Suchý Důl, Sklenářovice, Maršov IV, Horní Malá Úpa, Velká Úpa III.

Státní okresní archiv Semily, fond Okresní úřad Jilemnice, Prezidiální spisy Okresního úřadu v Jilemnici D/83, Seznam obcí politického okresu Jilemnice dle stavu ze dne 25. ledna 1939.

1946, soupisy obyvatel, Československá republika

územně-správní struktura

V tomto časové řezu zachycuje vrstva opět **osm** soudních okresů ve **třech** okresech správních: soudní okres Maršov, Žaclěř a Trutnov v okrese Trutnov, soudní okres Hostinné a Vrchlabí v okrese Vrchlabí a soudní okres Jilemnice, Vysoké nad Jizerou a Rokytnice nad Jizerou v okrese Jilemnice.

soudní okres	Maršov	Žaclěř	Trutnov	Hostinné	Vrchlabí	Jilemnice	Vysoké nad Jizerou	Rokytnice nad Jizerou	území celkem
přítomné obyvatelstvo	4663	5570	28119	13812	14009	16804	7019	4221	94217
česká národnost									
německá národnost									
% Němců vůči počtu obyvatel									
domy									
obce	19	10	32	17	17	24	15	3	137

národnostní trendy

Soupisy obyvatel neposkytují údaje k národnosti. Nebyl nalezen centrální zdroj, který by poskytoval národnostní data alespoň na úroveň obcí.

soudní okresy (řazeno dle hodnoty vzestupně/sestupně)

s největším počtem obyvatel: Trutnov, Jilemnice, Vrchlabí, Hostinné

s nejmenším počtem obyvatel (4000– 8000.): Rokytnice nad Jizerou, Maršov, Žaclěř, Vysoké nad Jizerou

s nejmenším počtem obcí: Rokytnice nad Jizerou, Žaclěř, Vysoké nad Jizerou

s největším počtem obcí: Trutnov, Jilemnice, Maršov

srovnání s předchozí časovou vrstvou

Srovnání se zde nabízí jak nejbližší předcházejícímu časové vrstvě, k roku 1939 tak k poslednímu československému sčítání v roce 1930. Oboje je metodicky problematické, neboť v této časové vrstvě se nejsou k dispozici data ze sčítání lidu, ale data z distribuce potravinových lístků. Zároveň probíhal na větší části sledovaného území (v zásadě na území, které bylo součástí Německé říše, tj. na území s dominujícím německým obyvatelstvem) největší migrační pohyb v dějinách českých zemí. Soupisy obyvatel zachycují území po skončení hlavní vlny mezinárodně schváleného vysídlování obyvatel německého původu. Celorepublikově sice na konci roku 1946 byla ukončena i hlavní vlna znovuosídlení, to ale neplatilo pro horské oblasti. Soupisy obyvatel zachycují v některých obcích (jižní část území: soudní okres Trutnov a Hostinné a jihozápadní část území: Jilemnice, Vysoké nad Jizerou a východní část území: Žaclěř dominantně nové osídlení, ale v severních horských partiích: Vrchlabí, Maršov i dočasné obyvatele a brigádníky). V neposlední řadě došlo k demografickému poklesu samozřejmě i v souvislosti s druhou světovou válkou.

S vědomím odlišností ve sběru dat lze říci, že v roce 1946 vykazovalo území o 31, 72 % méně obyvatel než v roce 1939 a o 36, 25 % méně obyvatel než v roce 1930.

základní zdroje

Seznam obcí v republice Československé, díl 1, Seznam obcí v zemi České podle stavu z konce roku 1946, Správní a soudní okresy, poštovní úřady a počet obyvatel ke konci roku 1946, vydal Státní úřad statistický. Praha: Práce, 1947. 133 str.

1947/1949, soupisy obyvatel, Československá republika

územně-správní struktura

Statistická data k 22. 5. 1947, územní struktura k roku 1. 2. 1949.

Soudní okresy byly k 1. 1. 1949 zrušeny, ke stejnému datu byly zavedeny kraje.

V tomto časové řezu zachycuje vrstva **osm již bývalých** soudních okresů ve **třech** okresech správních a ve dvou krajích: soudní okres Maršov, Žaclěř a Trutnov v okrese Trutnov, kraji Hradeckém. Soudní okres Hostinné a Vrchlabí v okrese Vrchlabí, kraji Hradeckém. Soudní okres Jilemnice, Vysoké nad Jizerou a Rokytnice nad Jizerou v okrese Jilemnice, kraji Libereckém.

bývalý soudní okres	Maršov	Žaclěř	Trutnov	Hostinné	Vrchlabí	Jilemnice	Vysoké nad Jizerou	Rokytnice nad Jizerou	území celkem
přítomné obyvatelstvo	5858	6216	29365	14453	16034	16455	6832	4662	99875
česká národnost									
německá národnost									
% Němců vůči počtu obyvatel									
domy									
obce	19	10	28	17	17	24	15	3	133

národnostní trendy

Soupisy obyvatel neposkytují údaje k národnosti. Nebyl nalezen centrální zdroj, který by poskytoval národnostní data alespoň na úroveň obcí.

soudní okresy (řazeno dle hodnoty vzestupně/sestupně)

s největším počtem obyvatel: Trutnov, Jilemnice, Vrchlabí, Hostinné

s nejmenším počtem obyvatel (4000– 7000.): Rokytnice nad Jizerou, Maršov, Žaclěř, Vysoké nad Jizerou

s nejmenším počtem obcí: Rokytnice nad Jizerou, Žaclěř, Vysoké nad Jizerou

s největším počtem obcí: Trutnov, Jilemnice, Maršov

srovnání s předchozí časovou vrstvou

Došlo k územně-správním změnám, zrušeny soudní okresy a zavedeny kraje, což ale na demografickou strukturu nemělo vliv. Oproti roku 1946 došlo k mírnému nárůstu počtu obyvatel.

základní zdroje

Seznam obcí v republice Československé, díl 1, Seznam obcí v zemích českých podle správního rozdělení z 1. února 1949, vydal Státní úřad statistický. Praha, 1948. 260 str.

1946/1947, archivní soupisy, Československá republika

územně-správní struktura

V tomto časovém řezu zachycuje vrstva v principu **osm** soudních okresů ve **třech** okresech správních: soudní okres Maršov, Žaclěř a Trutnov v okrese Trutnov, soudní okres Hostinné a Vrchlabí v okrese Vrchlabí a soudní okres Jilemnice, Vysoké nad Jizerou a Rokytnice nad Jizerou v okrese Jilemnice. Pět obcí ze soudního okresu Trutnov bylo převedeno do soudního okresu Dvůr Králové (nicméně obce a jejich statistická data jsou nadále sledována a zahrnuta ve sledovaném území).

Nicméně sbírána byla specificky jen data pro soudní okresy Maršov, Žaclěř, Trutnov, Hostinné a Vrchlabí, neboť Českému statistickému úřadu nepodařilo zrekonstruovat data k národnostem pro časovou vrstvu sčítání lidu 1950. Nejedná se o plnohodnotnou časovou vrstvu, protože nepokrývá data celé sledované území a data zároveň pocházejí ze dvou metodicky i časově odlišných zdrojů.

- Archivní soupisy pro soudní okres Trutnov, Maršov, Žaclěř – okres Trutnov jsou z konce roku 1947. Archivní soupisy poskytovaly pouze počty Němců, tj. národnostní data jsou párována se soupisy obyvatel 1947/1949. V tabulce jsou data zobrazena červeně.
- Archivní soupisy pro soudní okres Hostinné a Trutnov – okres Vrchlabí jsou z konce roku 1946 a přinášejí data za německou a českou národnost. V tabulce jsou tato data zobrazena zeleně.

bývalý soudní okres	Maršov	Žaclěř	Trutnov	Hostinné	Vrchlabí	Jilemnice	Vysoké nad Jizerou	Rokytnice nad Jizerou	území celkem
přítomné obyvatelstvo	5858	6216	29365	12969	14473				
česká národnost	5373	5804	28082	10385	11949				
německá národnost	485	412	1283	1300	1710				
% Němců vůči počtu obyvatel									
domy									
obce	18	10	28	17	17				

Pouze soudní okres Maršov, Žaclěř, Trutnov, Hostinné, Vrchlabí

národnostní trendy

celé sledované území: 89,42 % obyvatel české (neněmecké) národnosti a 7,53 % obyvatel německé národnosti

soudní okresy (řazeno dle hodnoty vzestupně/sestupně)

s největším počtem obyvatel: Trutnov, Vrchlabí, Hostinné

s nejmenším počtem obyvatel (5 000–7 000): Maršov, Žaclěř

s převažující národností německou: žádný

jazykově smíšené (je-li poměr alespoň 79 % : 21 % toho či onoho jazyka): žádný

s převažující národností českou: všechny soudní okresy

s nejmenším počtem obcí: Maršov

s největším počtem obcí: Trutnov

srovnání s předchozí časovou vrstvou

Ke srovnání není dostatek dat.

základní zdroje

Státní okresní archiv Trutnov, fond Okresní národní výbor Trutnov, inv. č. 1962, kart. 134–135, Jmenné seznamy Němců z obcí, 1945–1948 pro obce soudního okresu Trutnov, Maršov a Žaclěř, soupis ke konci prosince 1947. (Červená data.)

Státní okresní archiv Trutnov, fond Okresní národní výbor Vrchlabí, inv. č. 275, kart. 144, Sčítání obyvatelstva v obcích okresu Vrchlabí ke dni 15. září 1946: přehledné výsledky sčítání obyvatel včetně uvedení počtu podle národností, náboženství 1946, pro obce soudních okresů Hostinné a Vrchlabí. (Zelená data.)

1950, sčítání lidu, Československá republika

územně-správní struktura

Statistická data k 1. 3. 1950, správní rozdělení k 1. 1. 1955.

V tomto časové řezu zachycuje vrstva **osm již bývalých** soudních okresů ve **třech** okresech správních a ve dvou krajích: soudní okres Maršov, Žaclěř a Trutnov v okrese Trutnov, kraji Hradeckém. Soudní okres Hostinné a Vrchlabí v okrese Vrchlabí, kraji Hradeckém. Soudní okres Jilemnice, Vysoké nad Jizerou a Rokytnice nad Jizerou v okrese Jilemnice, kraji Libereckém.

Sklenářovice byly připojeny k obci Mladé Buky, tj. přesunuly se z bývalého soudního okresu Maršov do bývalého soudního okresu Trutnov.

Národnostní data jsou k dispozici jen pro soudní okresy v Libereckém kraji (modrou barvou). Za Hradecký kraj se Českému statistickému úřadu nepodařilo data zrekonstruovat.

bývalý soudní okres	Maršov	Žaclěř	Trutnov	Hostinné	Vrchlabí	Jilemnice	Vysoké nad Jizerou	Rokytnice nad Jizerou	území celkem
přítomné obyvatelstvo	10454	5025	29265	14979	22092	16806	7007	6203	111831
česká národnost						16592	6928	5656	
německá národnost						64	28	187	
% Němců vůči počtu obyvatel									
domy	1785	1400	5791	3129	3542	4232	2235	1751	23865
obce	7	6	21	16	10	24	15	3	102

národnostní trendy pro bývalý soudní okres Jilemnice, Rokytnice nad Jizerou a Vysoké nad Jizerou
specifické sledované území: obyvatel 30 016; 97,20 % obyvatel české národnosti a 0,93 % obyvatel německé národnosti

soudní okresy (řazeno dle hodnoty vzestupně/sestupně) pro celé území

s největším počtem obyvatel: Trutnov, Vrchlabí, Jilemnice, Hostinné

s nejmenším počtem obyvatel (5 000–7 000): Maršov, Rokytnice, Žaclěř, Vysoké nad Jizerou

s převažující národností německou: žádný

jazykově smíšené (je-li poměr alespoň 79 % : 21 % toho či onoho jazyka): žádný

s převažující národností českou: Jilemnice, Rokytnice nad Jizerou, Vysoké nad Jizerou

s nejmenším počtem obcí: Rokytnice nad Jizerou, Žaclěř, Vysoké nad Jizerou

s největším počtem obcí: Trutnov, Jilemnice, Maršov

srovnání s předchozí časovou vrstvou

Srovnávat lze jen základní statistickou hodnotu, tj. počet obyvatel. Oproti poslednímu centrálnímu soupisu 1947/1949 došlo k mírnému navýšení počtu obyvatel. Sčítání lidu 1950 je poslední census, kde bylo sčítané přítomné obyvatelstvo. Zejména v horských oblastech bývalých soudních okresů Maršov a Vrchlabí jsou ve

statistických datech zachycení rekreanti a nový společenský fenomén: chalupáři. Snižuje se počet obcí v důsledku slučování obcí (s klesajícím počtem obyvatel) do větších územních celků.

základní zdroje

Český statistický úřad (pro potřeby Pramenů Krkonoš sestavil Jan Honner): Sčítání lidu, domů a bytů 1950, tab. OB 1b, přítomné obyvatelstvo podle národnosti a pohlaví, kraj Liberecký – okres Jilemnice, Semily a Jablonec nad Jizerou (neveřejný zdroj). Data jsou v tabulce modrou barvou.

Statistický lexikon obcí Republiky Československé 1955: podle správního rozdělení 1. ledna 1955, sčítání lidu a sčítání domů a bytů 1. března 1950, vydal státní úřad statistický a ministerstvo vnitra. Praha: SEVT 1955. 574 str.

Rekonstrukce dat

Spojení dvou předchozích časových řezů: Archivní soupisy 1946 (Vrchlabí, Hostinné – zeleně), 1947 (Maršov, Žaclěř, Trutnov – červeně) a sčítání lidu 1950 (Rokytnice nad Jizerou, Vysoké nad Jizerou a Jilemnice – modře).

bývalý soudní okres	Maršov	Žaclěř	Trutnov	Hostinné	Vrchlabí	Jilemnice	Vysoké nad Jizerou	Rokytnice nad Jizerou	území celkem
přítomné obyvatelstvo	5858	6216	29365	12969	14473	16806	7007	6203	98897
česká národnost	5373	5804	28082	10385	11949	16592	6928	5656	90769
německá národnost	485	412	1283	1300	1710	64	28	187	5469
% Němců vůči počtu obyvatel	8,28%	6,63%	4,37%	10,02%	11,82%	0,38%	0,40%	3,01%	
domy						4232	2235	1751	
obce	18	10	28	17	17	24	15	3	132

národnostní trendy

celé sledované území: 91,78 % obyvatel české národnosti a 5,53 % obyvatel německé národnosti

soudní okresy (řazeno dle hodnoty vzestupně/sestupně) pro celé území

s největším počtem obyvatel: Trutnov, Vrchlabí, Jilemnice, Hostinné

s nejmenším počtem obyvatel (4 000–8 000): Rokytnice, Maršov, Vysoké nad Jizerou, Žaclěř

s převažující národností německou: žádný

jazykově smíšené (je-li poměr alespoň 79 % : 21 % toho či onoho jazyka): žádný

s převažující národností českou: všechny bývalé soudní okresy

s největším procentuálním zastoupením německé národnosti: Vrchlabí, Hostinné, Maršov, Žaclěř

s nejmenším procentuálním zastoupením německé národnosti: Jilemnice, Vysoké nad Jizerou, Rokytnice nad Jizerou

s nejmenším počtem obcí: Rokytnice nad Jizerou, Žaclěř, Vysoké nad Jizerou

s největším počtem obcí: Trutnov, Jilemnice, Maršov

srovnání s předchozí časovou vrstvou

Srovnání je vzhledem k rekonstruovaným datům, majícím různou metodiku a různou dobu vzniku velmi problematické. Nicméně s výhradami viz výše lze říci, že území vykazuje o 95 % méně německých obyvatel než v roce 1930. Nejvíc německých obyvatel vykazují bývalé soudní okresy Hostinné a Vrchlabí (jinak než v následující časové vrstvě). Naopak prakticky bez německých obyvatel je bývalý soudní okres Rokytnice nad Jizerou, který v roce 1930 patřil k typicky německým okresům. Počet obyvatel je vyšší než v roce 1947/1949 (soupisy obyvatel). Co se týče dat ze sčítání lidu 1950, je třeba brát v potaz již výše zmíněnou problematiku přítomného obyvatelstva.

základní zdroje

Archivní soupisy 1947:

Státní okresní archiv Trutnov, fond Okresní národní výbor Trutnov, inv. č. 1962, kart. 134–135, Jmenné seznamy Němců z obcí, 1945–1948 pro obce soudního okresu Trutnov, Maršov a Žacléř, soupis ke konci prosince 1947. (Červená data.)

Archivní soupisy 1946:

Státní okresní archiv Trutnov, fond Okresní národní výbor Vrchlabí, inv. č. 275, kart. 144, Sčítání obyvatelstva v obcích okresu Vrchlabí ke dni 15. září 1946: přehledné výsledky sčítání obyvatel včetně uvedení počtu podle národností, náboženství 1946, pro obce soudních okresů Hostinné a Vrchlabí. (Zelená data.)

Sčítání lidu 1950:

Český statistický úřad (pro potřeby Pramenů Krkonoš sestavil Jan Honner): Sčítání lidu, domů a bytů 1950, tab. OB 1b, přítomné obyvatelstvo podle národnosti a pohlaví, kraj Liberecký – okres Jilemnice, Semily a Jablonec nad Jizerou (neveřejný zdroj). (Modrá data)

Statistický lexikon obcí Republiky Československé 1955: podle správního rozdělení 1. ledna 1955, sčítání lidu a sčítání domů a bytů 1. března 1950, vydal státní úřad statistický a ministerstvo vnitra. Praha: SEVT 1955. 574 str.

1961, sčítání lidu, Československá socialistická republika

územně-správní struktura

Statistická data k roku 1. 3. 1961, správní rozdělení k 1. 1. 1965.

V roce 1960 došlo k další správní reformě. Došlo ke změně v rozloze okresů. Byly zrušeny tzv. malé okresy a vznikly tzv. velké okresy, územně platné dodnes. Došlo i ke změnám názvů a velikosti krajů.

V tomto časové řezu zachycuje vrstva **osm již bývalých** soudních okresů ve **dvou** okresech správních a ve dvou krajích: soudní okres Maršov, Žaclěř a Trutnov, Hostinné a Vrchlabí v okrese Trutnov, kraji Východočeském. Soudní okres Jilemnice a Rokytnice nad Jizerou v okrese Semily, kraji Východočeském. Soudní okres Vysoké nad Jizerou byl rozdělen do dvou okresů a dvou krajů. Deset obcí bylo součástí okresu Semily a kraje Východočeského, jedna obec připadla do okresu Jablonec nad Nisou a kraje Severočeského. Statisticky jsou ale stále počítány do sledovaného území.

bývalý soudní okres	Maršov	Žaclěř	Trutnov	Hostinné	Vrchlabí	Jilemnice	Vysoké nad Jizerou	Rokytnice nad Jizerou	území celkem
přítomné obyvatelstvo	5255	7211	33698	13519	17002	15936	5973	4848	103442
česká národnost	4101	3545	28656	12382	15974	15872	5893	4480	90903
německá národnost	512	1938	2180	430	286	54	32	166	5598
% Němců vůči počtu obyvatel	9,74%	26,88%	6,47%	3,18%	1,68%	0,34%	0,54%	3,42%	
trvale obydlené domy	1849	2273	4763	2578	2684	3847	1691	1013	4763
obce	5	2	20	12	9	15	11	3	77

národnostní trendy

celé sledované území: 87, 88 % obyvatel české národnosti a 5,41 % obyvatel německé národnosti.

soudní okresy (řazeno dle hodnoty vzestupně/sestupně) pro celé území

s největším počtem obyvatel: Trutnov, Vrchlabí, Jilemnice, Hostinné

s nejmenším počtem obyvatel (4 000–8 000): Rokytnice nad Jizerou, Maršov, Vysoké nad Jizerou, Žaclěř

s převažující národností německou: žádný

jazykově smíšené (je-li poměr alespoň 79 % : 21 % toho či onoho jazyka): Žaclěř

s převažující národností českou: všechny bývalé soudní okresy vyjma Žaclěře

s největším procentuálním zastoupením německé národnosti: Žaclěř, Maršov, Trutnov

s nejmenším procentuálním zastoupením německé národnosti: Jilemnice, Vysoké nad Jizerou, Hostinné

s nejmenším počtem obcí: Žaclěř, Rokytnice nad Jizerou, Maršov

s největším počtem obcí: Trutnov, Jilemnice, Hostinné

srovnání s předchozí časovou vrstvou

Srovnání národnostních dat s rekonstruovanými daty archivních soupisů 1946, 1947 a sčítání lidu 1950 komplikované. V roce 1961 vykazují největší podíl německých obyvatel jiné soudní okresy, tj. okresy Žacléř a Maršov (což odpovídá dalšímu vývoji). Z rozdílu vůči předchozí zmíněné vrstvy tak nelze dělat závěry. Co se týče počtu obyvatel vůči sčítání lidu 1950, tak lze srovnávat kompletní (nerekonstruovaná data). Ale je tu rozdíl v metodice sběru dat. Od roku 1961 je sčítáno trvalé obyvatelstvo. Nicméně s vědomím metodických odlišností lze říci, že došlo k poklesu obyvatel oproti předchozí časové vrstvě. Důvody mohly být socioekonomické, ale i metodické (přítomné vs. trvalé obyvatelstvo). Stále se snižuje počet obcí, pokračuje trend slučování obcí do větších celků.

základní zdroje

Statistický lexikon obcí ČSSR 1965: podle správního rozdělení 1. ledna 1965, sčítání lidu, domů a bytů 1. března 1961, vydala ústřední komise lidové kontroly a statisticky a ministerstvo vnitra. Praha: SEVT 1966. 668 str.

Český statistický úřad (pro potřeby Pramenů Krkonoš sestavil Jan Honner): Sčítání lidu 1961, tab. 250, bydlící obyvatelstvo podle národnosti a pohlaví, kraj Severočeský – okres Semily a Jablonec nad Jizerou a kraj Východočeský – okres Trutnov (neveřejný zdroj).

1970, sčítání lidu, Československá socialistická republika

územně-správní struktura

Statistická data k roku 1. 12. 1970, správní rozdělení k 1. 1. 1974.

V tomto časové řezu zachycuje vrstva **osm již bývalých** soudních okresů ve **dvou** okresech správních a ve dvou krajích: soudní okres Maršov, Žaclěř a Trutnov, Hostinné a Vrchlabí v okrese Trutnov, kraji Východočeském. Soudní okres Jilemnice a Rokytnice nad Jizerou v okrese Semily, kraji Východočeském. Soudní okres Vysoké nad Jizerou byl rozdělen do dvou okresů a dvou krajů. Deset obcí bylo součástí okresu Semily a kraje Východočeského, jedna obec připadla do okresu Jablonec nad Nisou a kraje Severočeského. Statisticky jsou ale stále počítány do sledovaného území.

bývalý soudní okres	Maršov	Žaclěř	Trutnov	Hostinné	Vrchlabí	Jilemnice	Vysoké nad Jizerou	Rokytnice nad Jizerou	území celkem
přítomné obyvatelstvo	4712	6758	34342	12860	17612	15374	5314	4858	101830
česká národnost	3829	4925	30524	11595	16597	15082	5208	4472	92232
německá národnost	358	1329	1138	257	221	38	25	142	3508
% Němců vůči počtu obyvatel	7,60%	19,67%	3,31%	2,00%	1,25%	0,25%	0,47%	2,92%	
trvale obydlené domy	952	893	4468	2357	2790	3734	1512	1012	4468
obce	5	2	20	12	9	14	11	3	76

národnostní trendy

celé sledované území: 90, 57 % obyvatel české národnosti a 3,44 % obyvatel německé národnosti.

soudní okresy (řazeno dle hodnoty vzestupně/sestupně) pro celé území

s největším počtem obyvatel: Trutnov, Vrchlabí, Hostinné, Jilemnice

s nejmenším počtem obyvatel (4 000–7 000): Rokytnice nad Jizerou, Maršov, Vysoké nad Jizerou, Žaclěř

s převažující národností německou: žádný

jazykově smíšené (je-li poměr alespoň 79 % : 21 % toho či onoho jazyka): žádný

s převažující národností českou: všechny bývalé soudní okresy

s největším procentuálním zastoupením německé národnosti: Žaclěř, Maršov, Trutnov

s nejmenším procentuálním zastoupením německé národnosti: Jilemnice, Vysoké nad Jizerou, Vrchlabí

s nejmenším počtem obcí: Žaclěř, Rokytnice nad Jizerou, Maršov

s největším počtem obcí: Trutnov, Jilemnice, Hostinné

srovnání s předchozí časovou vrstvou

Mírný pokles obyvatel ve srovnání s předchozí časovou vrstvou. Pouhé 3,79 % německých obyvatel vůči roku 1930. Pokles procentuálního zastoupení německých obyvatel v celkovém počtu obyvatel. Jedním z důvodů byla tzv. repatriace německých obyvatel, resp. legální možnost vystěhování do SRN, dalším důvodem mohla být v důsledku časového odstupu a česko-německé sňatečnosti patrná identifikace části obyvatel německého původu s českou národností.

základní zdroje

Český statistický úřad (pro potřeby Pramenů Krkonoš sestavil Jan Honner), národnostní složení obcí Krkonoš, na základě SLDB 1970, kraj Severočeský – okres Semily a Jablonec nad Jizerou a kraj Východočeský – okres Trutnov (neveřejný zdroj).

Statistický lexikon obcí ČSSR 1974: podle správního rozdělení k 1. lednu 1974, sčítání lidu, domů a bytů k 1. prosinci 1970, vydal Federální statistický úřad ve spolupráci s Českým a Slovenským statistickým úřadem a ministerstvy vnitra ČSR a SSR. Praha: SEVT 1976. 862 str.

1980, sčítání lidu, Československá socialistická republika

územně-správní struktura

Statistická data k roku 1. 11. 1980, správní rozdělení k 1. 1. 1982.

V tomto časové řezu zachycuje vrstva **osm již bývalých** soudních okresů ve **dvou** okresech správních a ve dvou krajích: soudní okres Maršov, Žacléř a Trutnov, Hostinné a Vrchlabí v okrese Trutnov, kraji Východočeském. Soudní okres Jilemnice a Rokytnice nad Jizerou v okrese Semily, kraji Východočeském. Soudní okres Vysoké nad Jizerou byl rozdělen do dvou okresů a dvou krajů. Deset obcí bylo součástí okresu Semily a kraje Východočeského, jedna obec připadla do okresu Jablonec nad Nisou a kraje Severočeského. Statisticky jsou ale stále počítány do sledovaného území.

bývalý soudní okres	Maršov	Žacléř	Trutnov	Hostinné	Vrchlabí	Jilemnice	Vysoké nad Jizerou	Rokytnice nad Jizerou	území celkem
přítomné obyvatelstvo	5185	5949	36381	12492	18606	15517	4544	5637	104311
česká národnost	4442	4588	31429	11497	17806	15145	4430	2258	91595
německá národnost	258	908	779	172	141	29	13	78	2378
% Němců vůči počtu obyvatel	4,98%	15,26%	2,14%	1,38%	0,76%	0,19%	0,29%	1,38%	
trvale obydlené domy	856	789	4295	2205	1383	3513	1209	1151	4295
obce	4	2	9	10	9	11	4	3	52

národnostní trendy

celé sledované území: 87, 81 % obyvatel české národnosti a 2,28 % obyvatel německé národnosti

soudní okresy (řazeno dle hodnoty vzestupně/sestupně) pro celé území

s největším počtem obyvatel: Trutnov, Vrchlabí, Hostinné, Jilemnice

s nejmenším počtem obyvatel (4 000–6 000): Rokytnice nad Jizerou, Maršov, Vysoké nad Jizerou, Žacléř

s převažující národností německou: žádný

jazykově smíšené (je-li poměr alespoň 79 % : 21 % toho či onoho jazyka): žádný

s převažující národností českou: všechny bývalé soudní okresy

s největším procentuálním zastoupením německé národnosti: Žacléř, Maršov, Trutnov

s nejmenším procentuálním zastoupením německé národnosti: Jilemnice, Vysoké nad Jizerou, Vrchlabí

s nejmenším počtem obcí: Žacléř, Rokytnice nad Jizerou, Maršov

s největším počtem obcí: Jilemnice, Hostinné, Vrchlabí, Trutnov

srovnání s předchozí časovou vrstvou

Mírný nárůst počtu obyvatel ve srovnání s předchozí časovou vrstvou. Pouhé 1,61 % německých obyvatel vůči roku 1930. Pokles procentuálního zastoupení německých obyvatel v celkovém počtu obyvatel. Jedním z důvodu byla pokračující tzv. repatriace německých obyvatel, resp. legální možnost vystěhování do SRN, dalším důvodem mohla být v důsledku časového odstupu a česko-německé sňatečnosti patrná identifikace části obyvatel německého původu s českou národností. Počet obcí je v rámci časového vymezení na minimu. Trend slučování obcí dosáhl vrcholu.

základní zdroje

Statistický lexikon obcí ČSSR 1982. Podle správního rozdělení k 1. lednu 1982 a výsledků sčítání lidu, domů a bytů k 1. listopadu 1980, Vydal Federální statistický úřad ve spolupráci s Českým a Slovenským statistickým úřadem a ministerstvy vnitra ČSR a SSR, díl 1. Praha: SEVT, 1984. 1011 str.

Český statistický úřad (pro potřeby Pramenů Krkonoš sestavil Jan Honner), národnostní složení obcí, části obcí a základních sídelních jednotek Krkonoš, na základě SLDB 1980, kraj Severočeský – okres – okres Semily a Jablonec nad Jizerou a kraj Východočeský – okres Trutnov (neveřejný zdroj).

územně-správní struktura

Statistická data k roku 3. 3. 1991, správní rozdělení k 31. 12. 1992.

V tomto časové řezu zachycuje vrstva **osm již bývalých** soudních okresů ve **dvou** okresech správních a ve dvou krajích: soudní okres Maršov, Žaclěř a Trutnov, Hostinné a Vrchlabí v okrese Trutnov, kraji Východočeském. Soudní okres Jilemnice a Rokytnice nad Jizerou v okrese Semily, kraji Východočeském. Soudní okres Vysoké nad Jizerou byl rozdělen do dvou okresů a dvou krajů. Čtyři obce byly součástí okresu Semily a kraje Východočeského, jedna obec připadla do okresu Jablonec nad Nisou a kraje Severočeského. Statisticky jsou ale stále počítány do sledovaného území.

bývalý soudní okres	Maršov	Žaclěř	Trutnov	Hostinné	Vrchlabí	Jilemnice	Vysoké nad Jizerou	Rokytnice nad Jizerou	území celkem
přítomné obyvatelstvo	5032	5201	38481	12098	19248	15298	4600	5528	105486
česká národnost	4462	4165	35486	11211	18474	14903	4497	5208	98406
německá národnost	183	674	764	141	111	21	6	53	1953
% Němců vůči počtu obyvatel	3,64%	12,96%	1,99%	1,17%	0,58%	0,14%	0,13%	0,96%	
domy	1822	1183	5181	3495	4309	5882	3284	2792	5882
obce	5	3	9	11	9	12	5	3	57

národnostní trendy

celé sledované území: 93,29 % obyvatel české národnosti a 1,85 % obyvatel německé národnosti

soudní okresy (řazeno dle hodnoty vzestupně/sestupně) pro celé území

s největším počtem obyvatel: Trutnov, Vrchlabí, Jilemnice, Hostinné

s nejmenším počtem obyvatel (4 000–6 000): Vysoké nad Jizerou, Žaclěř, Maršov, Rokytnice nad Jizerou,

s převažující národností německou: žádný

jazykově smíšené (je-li poměr alespoň 79 % : 21 % toho či onoho jazyka): žádný

s převažující národností českou: všechny bývalé soudní okresy

s největším procentuálním zastoupením německé národnosti: Žaclěř, Maršov, Trutnov

s nejmenším procentuálním zastoupením německé národnosti: Vysoké nad Jizerou, Jilemnice, Vrchlabí

s nejmenším počtem obcí: Žaclěř a Rokytnice nad Jizerou, Maršov a Vysoké nad Jizerou

s největším počtem obcí: Jilemnice, Hostinné, Vrchlabí, Trutnov

srovnání s předchozí časovou vrstvou

Mírný nárůst počtu obyvatel ve srovnání s předchozí časovou vrstvou. Pouhé 1,32 % německých obyvatel vůči roku 1930. Pokles procentuálního zastoupení německých obyvatel v celkovém počtu obyvatel. Jedním z důvodů byla pokračující tzv. repatriace německých obyvatel, resp. legální možnost vystěhování do SRN, dalším důvodem

mohla být v důsledku časového odstupu a česko-německé sňatečnosti patrná identifikace části obyvatel německého původu s českou národností. Počet obcí se mírně zvýšil v důsledku obnovy samosprávy po roce 1989.

Český statistický úřad (pro potřeby Pramenů Krkonoš sestavil Jan Honner), národnostní složení základních sídelních jednotek obcí Krkonoš, na základě SLDB 1991, kraj Severočeský – okres Semily a Jablonec nad Jizerou a kraj Východočeský – okres Trutnov (neveřejný zdroj).

Statistický lexikon obcí České republiky 1992 : Podle správního rozdělení k 31. prosinci 1992 a výsledků sčítání lidu, domů a bytů ke 3. březnu 1991. Vydal Český statistický úřad ve spolupráci s Ministerstvem vnitra ČR. Praha: SEVT 1994, 895 str.

2021, sčítání lidu a Registr sčítacích obvodů a budov, Česká republika

územně-správní struktura

Statistická data k roku 1. 7. 2021 a k půlnoci z 26. na 27. 2021, správní rozdělení k 1. 7. 2021.

V tomto časové řezu zachycuje vrstva **osm již bývalých** soudních okresů ve **dvou** okresech správních a ve dvou krajích: soudní okres Maršov, Žaclěř a Trutnov, Hostinné a Vrchlabí v okrese Trutnov, kraji Královéhradeckém. Soudní okres Jilemnice a Rokytnice nad Jizerou v okrese Semily, kraji Královéhradeckém. Soudní okres Vysoké nad Jizerou byl rozdělen do dvou okresů a dvou krajů. Čtyři obce byly součástí okresu Semily a kraje Královéhradeckého, jedna obec připadla do okresu Jablonec nad Nisou a kraje Libereckého. Jedna lokalita bývalého soudního okresu Trutnov se stala součástí okresu Náchod, kraje Královéhradeckého. Statisticky jsou je ale stále počítána do sledovaného území.

bývalý soudní okres	Maršov	Žaclěř	Trutnov	Hostinné	Vrchlabí	Jilemnice	Vysoké nad Jizerou	Rokytnice nad Jizerou	území celkem
přítomné obyvatelstvo	4336	4282	36403	11122	18150	15142	3731	4173	97339
česká (česká, moravská, slezská) národnost /osoby s jednou či dvěma národnostmi	2722	2460	23480	6927	11625	9726	2347	2770	62057
německá národnost / /osoby s jednou či dvěma národnostmi	57	194	261	23	30	15	4	13	597
% Němců vůči počtu obyvatel	1,31%	4,53%	0,72%	0,21%	0,17%	0,10%	0,11%	0,31%	
domy s čísly	2260	1429	7433	3884	5853	5971	2710	2683	7743
obce	5	4	9	12	9	12	5	3	59

národnostní trendy (statistická identifikace k národnosti je dobrovolná)

celé sledované území: 63,75 % obyvatel české národnosti a 0,61 % obyvatel německé národnosti

soudní okresy (řazeno dle hodnoty vzestupně/sestupně) pro celé území

s největším počtem obyvatel: Trutnov, Vrchlabí, Jilemnice, Hostinné

s nejmenším počtem obyvatel (3 000–5 000): Vysoké nad Jizerou, Rokytnice nad Jizerou, Žaclěř, Maršov,

s převažující národností německou: žádný

jazykově smíšené (je-li poměr alespoň 79 % : 21 % toho či onoho jazyka): žádný

s převažující národností českou: všechny bývalé soudní okresy

s největším procentuálním zastoupením německé národnosti: Žaclěř, Maršov, Trutnov

s nejmenším procentuálním zastoupením německé národnosti: Jilemnice, Vysoké nad Jizerou, Vrchlabí

s nejmenším počtem obcí: Rokytnice nad Jizerou, Žaclěř, Maršov a Vysoké nad Jizerou

s největším počtem obcí: Jilemnice, Hostinné, Vrchlabí, Trutnov

srovnání s předchozí časovou vrstvou

Pokles počtu obyvatel ve srovnání s předchozí časovou vrstvou. Pouhé 0,61 % německých obyvatel vůči roku 1930. Pokles procentuálního zastoupení německých obyvatel v celkovém počtu obyvatel. Jedním z důvodů byla mohl být v důsledku časového odstupu patrná identifikace části obyvatel německého původu s českou národností. Počet obcí se mírně zvýšil v důsledku obnovy samosprávy po roce 1989.

základní zdroje

Český statistický úřad, Registr sčítacích obvodů a budov (územní přehledy – územní struktura obce) k roku 2021, [online]. [cit.22.02.2022], <https://apl.czso.cz/irso4/repl.jsp>

Český statistický úřad, sčítání lidu domů a bytů 2021, Obyvatelstvo podle vybraných národností a obcí vybraného okresu [online]. [cit. 09.05.2022], dostupné z:
<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky&katalog=33475#katalog=33522>

Shrnutí: Úbytek obyvatel bývalých soudních okresů vůči roku 1930, čím větší pořadové číslo, tím větší úbytek

Maršov	Žacléř	Trutnov	Hostinné	Vrchlabí	Jilemnice	Vysoké nad Jizerou	Rokytnice nad Jizerou	celkem
46,47%	42,82%	82,03%	58,72%	77,42%	65,68%	35,29%	51,73%	65,87%
6	7	1	4	2	3	8	5	